

Veľvyslanectvo
Poľskej republiky
v Bratislave

EKONOMIKA / Tlačová informácia / február 2019

1. Poľský ropný koncern ORLEN investuje na Slovensku

Český Unipetrol, ktorého majiteľom je poľský PKN Orlen, jeden z najsilnejších hráčov v sektore pohonných hmôt v strednej Európe, pôsobiaci aj na Slovensku v sektore veľkoobchodu s pohonnými hmotami, sa rozhodol vstúpiť aj do maloobchodu pod značkou Benzina. Takto sa Benzina, značka existujúca v bývalom Československu od roku 1953, vracia po 15 rokoch na slovenský trh. Prvá čerpacia stanica bude otvorená na jar tohto roka v Malackách a ďalšie, spolu ich má byť 10, do konca roka 2019. Svoju expanziu plánuje Unipetrol formou spolupráce s menšími predajcami, ale nevyklučuje tiež možnosť akvizície väčších sietí. Investícia na Slovensku zapadá medzi globálne aspirácie najväčšej poľskej firmy, ktorej materskou spoločnosťou je veľká rafinéria v meste Płock. Táto v posledných rokoch postupne rozširovala svoju prítomnosť na medzinárodných trhoch, kupujúc rafinériu Mozejki na Litve, následne podiely v českej firme spoločnosti Unipetrol. V súčasnosti je jej jediným majiteľom, a tým teda majiteľom rafinérie v Litvínove a Kralupoch, ako aj viac ako 400 čerpacích staníc „Benzina“ v Českej republike. PKN Orlen taktiež vlastní viac ako 582 čerpacích staníc v Nemecku a 25 v Litve. A v Poľsku ich má 1 787, čo predstavuje 34% podiel v domácom maloobchodnom trhu s pohonnými hmotami.

2. Asseco je aktívne v digitalizácii poľského zdravotníctva

Vyzerá to tak, že rok 2019 bude veľmi intenzívnym pokiaľ sa jedna o digitalizáciu poľského zdravotníctva, v ktorej má Poľsko ešte veľa práce. Po zavedení projektu e-PN koncom minulého roka, je v súčasnosti realizovaný projekt e-recept (je do neho pripojených už 99,9% lekární) ako aj pilotný projekt e-spríevodný lístok na vyšetrenie u špecialistu. Sú to časti vládneho projektu e-zdravie, ktorý je podporovaný štrukturálnymi fondami EÚ. Do tohto trendu zapadajú aj investície súkromných firiem, z ktorých najnovšiu predstavila poľsko – slovenská spoločnosť Asseco. Navrhla aplikáciu „medicínske informácie“, ktorá umožňuje prístup k zdravotným informáciám (napr. výsledkom testov) cez smartfon. Produkt má byť ďalej vyvíjaný a onedlho by mal umožňovať bezprostredný kontakt s lekárom, alebo objednanie si receptu na diaľku.

3. Nárast poľského exportu, avšak záporné saldo

Poľský export vzrástol v roku 2018 o 7%, dosahujúc hodnotu 221 mld euro, avšak po troch rokoch kladného salda tentokrát bolo saldo záporné. Ešte viac, až o 9,7% totiž vzrástol import, dosahujúc hodnotu 226 mld euro. Ďalší nárast exportu závisí predovšetkým od ekonomickej situácie Nemecka – hlavného odberateľa poľských tovarov (v minulom roku za 62,2 mld euro), situácie spojenej s brexitom a taktiež situácie okolo poľských potravín po afére s hovädzinou. Obchod s poľnohospodárskymi a potravinárskymi produktmi tvorí 5,9 % poľského HDP a export mäsa podľa údajov za prvé tri štvrtroky 2018 vzrástol o 7,7% (a výrobkov z nich až o 8,8%). Avšak odhaduje sa, že v tomto roku nastane pád exportu v tomto období a straty dosiahnu minimálne 150 mln euro.

4. Nevydarený experiment s ciderom. Poliari uprednostňujú pivo a víno.

Keď sa na niekoľko rokov, najmä z dôvodu sankcií uvalených na Rusku, rozsypal export jabĺk do tohto štátu, uvažovalo sa, čo robiť s prebytkom tohto ovocia. Ročne je v Poľsku zozbieraná úroda dokonca až 4-5 mln ton, z čoho Poliari skonzumujú len 0,5 mln ton. Taká veľká produkcia jabĺk umiestňuje Poľsko na prvom mieste v EÚ a druhom na svete, po Číne. A tak vznikol nápad, aby bola časť jabĺk použitá na výrobu cideru, nápoja, ktorý bol dovtedy v Poľsku málo populárny, avšak, ako sa zdalo, s dobrým potenciálom. Poľský cider, či už vyrábaný vo veľkom, tak aj v malých remeselných výrobniciach, často ekologických, sa začal objavovať v obchodoch a reštauráciách. Avšak všetko nasvedčuje tomu, že sa veľmi neudomácnil. V roku 2018 jeho predaj klesol o 15,6% (dosiahol cca 16 mln euro), zatiaľ čo predaj vína a piva vzrástol o 7,1%. Poliari si obzvlášť obľúbili najmä šumivé vína (predaj prosecco vzrástol až o 46%), a čo sa týka piva – nealkoholické (nárast o 80%) aj ochutené, vrátane pivo s chuťou... jablko. Pre mnohých konzumentov je cider a ochutené pivo taký istý, alebo podobný produkt, avšak keďže pivo je lacnejšie, ide viac na odbyt.

>>>

Viac informácií radi poskytneme na adrese:

Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave:

Piotr Drobniak – radca minister pre ekonomické záležitosti (piotr.drobniak@msz.gov.pl)

Mája Vargová – expert pre ekonomické záležitosti (maja.vargova@msz.gov.pl)

V rámci poľsko – slovenskej spolupráce pôsobia dve obchodné a priemyselné komory:

Slovensko - poľská obchodná komora so sídlom v Žiline, predseda Stanislav Kučírek, www.spok.sk, e-mail: zahrza@za.scci.sk

Poľsko – slovenská obchodná a priemyselná komora so sídlom v Krakove, predseda Piotr Cebulski, www.polskoslowackaizba.pl, e-mail: office@proslovakia.com.pl